

Lehdistötiedote

Luxemburg, 27. kesäkuuta 2016

EU:n tarkastajat: entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian julkishallinnon valmiuksien parantamisessa on toistaiseksi edistytty EU-tuen avulla vain vähän

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudessa kertomuksessa todetaan, että EU:n rahoituksella, jota on annettu liittymistä valmistelevana tukena entiselle Jugoslavian tasavallalle Makedonialle hallinnollisten valmiuksien vahvistamiseen, on ollut riittämätön vaikutus. Tähän on osasyynä kansallisten viranomaisten antaman aktiivisen taustatuen puuttuminen. Tarkastajat toteavat, että EU:n rahoittamat hankkeet on yleensä toteutettu suunnitellusti, mutta ne on vielä aiheellista kohdentaa ja priorisoida paremmin. Kertomuksessa todetaan lisäksi, että keskeisillä aloilla, kuten korruption torjunta ja julkiset hankinnat, kansallisten viranomaisten pitäisi hyödyntää EU-varoilla aikaansaatuja etuja paremmin.

Kaudella 2007–2013 EU osoitti liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA) kautta entiselle Jugoslavian tasavallalle Makedonialle 615 miljoonaa euroa auttaakseen sitä Euroopan unioniin liittymiseen valmistautumisessa. Lisäksi maa sai rahoitustukea alueellisista ohjelmista, joista tuettiin myös muita laajentumismaita. Maassa toteutettavaan uudistukseen liittyvä EU:n tuki jatkuu IPA II -välineen kautta. Kaudelle 2014–2020 myönnetty tukimäärä on 664 miljoonaa euroa.

Tarkastajat arvioivat kansallisen hallinnon vahvistamiseen tarkoitettuja hankkeita kolmella keskeisellä alalla: julkishallinnon uudistaminen (11 prosenttia koko tukimäärästä), liikenne (18 prosenttia kokonaismäärästä) ja ympäristö (16 prosenttia kokonaismäärästä). Tarkastajat havaitsivat, että tarkastetuilla aloilla edistyminen oli suhteellisen vähäistä, vaikka maan hallinnollisten valmiuksien kehittäminen oli asetettu painopisteeksi.

Ympäristön ja liikenteen aloilla vain harvassa tarkastetussa hankkeessa kehitettiin keskeisiä valmiuksia, joita kansallisen lainsäädännön yhdenmukaistaminen EU:n säännösten kanssa edellyttää. Infrastruktuuri-investointien yhteydessä ei toimittu riittävän aktiivisesti ”tekemällä oppimisen” periaatteen edistämiseksi.

Monet tarkastetuista hankkeista eivät muodostaneet riittävän johdonmukaista, yhtenäistä ja koordinoitua lähestymistapaa tai niihin ei kohdistettu riittävästi seurantaa. Komissiolla on lisäksi haasteena määrittää, kuinka lyhentää neljän vuoden vähimmäisaikaa, joka nykyisin kuluu tulosten

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot.

Erityiskertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta www.eca.europa.eu

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja Puh. (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – Lehdistöavustaja Puh. (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

Sähköposti: press@eca.europa.eu

Matkapuhelin: (+352) 691 55 30 63

Matkapuhelin: (+352) 621 55 22 24

@EUAuditorsECA

eca.europa.eu

aikaansaamiseen sen jälkeen, kun tukitarpeet on yksilöity.

Yhteensä 76 prosentin kohdalla IPA I -välineen määrärahoista komissio hajautti hallinnon kansalliselle hallinnolle ja tuki kyseisten varojen hallinnointirakenteita. Tämä on tietystä määrin parantanut kansallisia valmiuksia hallinnoida EU-varoja. Komissio voisi kuitenkin pyrkiä aktiivisemmin edistämään vakiintuneiden hyvien käytäntöjen leviämistä muualle kansalliseen hallintoon.

Poliittisen vuoropuhelun mekanismit sopivat hyvin uudistuksen tukemiseen. Liittymisneuvottelujen tarjoaman kehyksen puuttuessa komission vaikutusmahdollisuudet uudistuksen kannustamiseen arkaluontoisilla aloilla kuitenkin vähentyivät huomattavasti.

“Jotta EU:n tuella, jota annetaan entiselle Jugoslavian tasavallalle Makedonialle hallinnollisten valmiuksien vahvistamiseen, saataisiin aikaan halutut vaikutukset, se on priorisoitava oikein ja sen on perustuttava vahvaan kansalliseen sitoutumiseen”, toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Hans Gustaf Wessberg.

Tarkastajat suosittavat, että komissio

- keskittää hallinnollisten valmiuksien vahvistamista koskevan tukensa tärkeysjärjestykseen asetetuille painopisteille, joissa on otettu huomioon kertomuksessa mainituilla keskeisillä aloilla ilmenevät merkittävät puutteet
- tehostaa hallinnollisten valmiuksien vahvistamiseen tähtäviä toimia investoidessaan liikenteen ja ympäristön aloille
- hyödyntää politiikan välineitä paremmin, jotta kansallisten viranomaisten sitoutuminen uudistusprosessiin vahvistuisi
- kohdentaa hankkeet paremmin jaksottamalla ne peräkkäin osana uudistustavoitteiden saavuttamiseen tähtävää johdonmukaista lähestymistapaa
- kannustaa kansallisia viranomaisia levittämään EU-varojen hajautetun hallinnon yhteydessä kehitettyjä hyviä käytäntöjä
- hyödyntää nykyistä uudistusmahdollisuutta siten, että varmistetaan sitoutuminen hallinnollisten valmiuksien vahvistamiseen.

Toimittajille tiedoksi

Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia on ollut EU:n jäsenvaltioehdokkaana vuodesta 2005 alkaen. Komissio on vuodesta 2009 lähtien raportoinut vuosittain, että maa täyttää liittymisprosessin seuraavaan vaiheeseen siirtymisen edellyttämät pakolliset poliittiset arviointiperusteet. Neuvosto on myöntänyt, että maa täyttää poliittiset arviointiperusteet, mutta se ei ole päättänyt neuvottelujen aloittamista koskevasta toimintakehyksestä. Komissio totesi marraskuussa 2015 olevansa valmis laajentamaan suositustaan siten, että se sisältää liittymisneuvottelujen aloittamisen maan kanssa. Ehtona kuitenkin oli, että maan nykyinen poliittinen kriisi ratkaistaan ja joukko kiireellisiä ensisijaisia uudistuksia pannaan täytäntöön.

Erityiskertomus nro 11/2016 ”Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian hallinnollisten valmiuksien vahvistaminen: edistyminen oli vaikeassa tilanteessa vähäistä” on saatavilla 23:lla EU:n kielellä. Tämän vuoden syksyllä aiotaan julkaista myös toinen, Montenegroa käsittelevä kertomus. Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Hans Gustaf Wessebergin englanninkielinen

(yleisradiolaatuinen) videohaastattelu on nähtävissä YouTube -kanavallamme (EUauditorECA) seuraavan linkin kautta: <https://youtu.be/IJ1D7bYc27U>